

A szentandrási tó meséje - Az áruló testvér bűnhődése

gyűjtötte: Schmuck Antal

Mosonszentandrás közelében, termékeny rétek és mezőségek között van egy kerek, iszapos tó, aminek kénes, sós vizében még most is csak gyéren van élet. Sokáig elátkozott tónak tartották. Partja kopár volt, vizében nem éltek halak, még a vizimadarak is messze elkerülték. Ennek a tónak keletkezését mondja el az alábbi történet:

Valamikor nagyon régen, mikor török dúlta az országot, élt Mosonszentandrás községben két testvér. Külsőre egyformák voltak, szép daliás féfiak, de lélekben tűz és víz, pokol és mennyország. Sándor, az idősebb maga volt a szilajság. Pál, a fiatalabb olyan szelíd volt, mint a bárány.

Örökös súrlódás, viszálykodás volt a két testvér élete, ami akkor csapott a gyűlölet lángjába Sándor részéről, amikor megtudta, hogy a szomszéd falu legszebb leányát, akit mindketten szerettek, az öccse szelíd jóságával egészen behálózta.

A szilaj legény bosszút esküdött. Török martalócok közé szegődött és rabolva, pusztítva járta be velük hét vármegye vidékeit. Híressé lett, mert a feljebbvalói is megbecsülték benne a nekik való kegyetlen, harcias természetét. Csakhamar vezére lett egy kis csapatnak.

Az első dolga volt, hogy egy sötét, zivataros éjszakán rácsapott seregével szülőfalujára és annak környékére. Három falut felégetett és sok martalékkal, sok rablott kincsel és marhával visszavonult reggelre. De az elrablott kincsek között a legdrágább volt az öccsének menyasszonya.

Pál a felégetett portáról menyasszonyához sietett és amikor megtudta, hogy testvére azt is elrabolta, megtört lélekkel beállott barátjának. A boldogasszonyi kolostorban imádkozott éjjel-nappal azért, hogy bocsássa meg a Jó Isten eltévedt bátyja bűneit és vezesse vissza az igazak útjára.

A gonosz testvér azonban gonosz maradt. Az elrablott menyasszonyt, mert nem akart a felesége lenni, megkínóztatta, megkorbácsoltatta, arcát, testét szörnyű sebekkel elrútította, kezét, lábát eltörette, fél szemét kiszúratta és úgy küldte vissza csúfondáros üzenettel a falujába, hogy vegye el most már az öccse feleségül. Pál barát még erre a borzalomra is csak imádkozott bátyja lelkéért de a szerencsétlen nyomorék asszony megátkozta Sándort.

- Sülyyedjen el alatta a föld és nyelje el. Tűz szakadjon rá az égből és férgek emésszék meg temetetlenül. Akkor pusztuljon el, amikor megtérni akar, hogy még bűnbocsánatot se találjon. Csapjon le rá a halál legkegyetlenebb angyala, ha még egyszer szülőföldjének a földjére lép.

És a rettenetes átok megfogant. Sándort fékezhetetlen indulatai a törökök között is bajba kergették. Menekülnie kellett. Hazafelé tartott, hogy ott keressen menedéket. Fogadkozott, hogy megtér, hogy jámbor életű lesz, hogy bűnbocsánatot keres. Így ért késő este a faluja határába. Ott a mezőn holtfáradtan ledőlt megpihenni.

De csakhamar szörnyű vihar tört ki, a villámok hullottak mint a záporosó és valamennyi villámcsapás közvetlen közelében szakadt a földre. És megnyílt a föld és undok fekete iszap dagadt fel a földből, ami elől nem volt menekülése. Felülről tűz pusztította, alulról iszap nyelte el.

Ott veszett a mező közepén és reggelre csak egy gőzölgő fekete tó mutatta a helyét annak a földnek, ahol a kegyetlen gonosz testvér, a rabló, a kínzó, az áruló, szülőfaluja földjére tette a lábát.